

AMERIKONAI TUVIS

LATVIANIAN AMERIAN

No. 32 Vol. V,

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 8 d. Rugpiučio (Aug.) 1918 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metas 5

Didelis Sąjungiečių Laimėjimas Francijoje.

SAJUNGIEČIAI UŽĖMĖ SOISSONS IR VISAI IŠTAISĖ GILIAI ĮLINKUSI FRONTĄ TARP SOISSONS IR RHEIMS. VOKIEČIAI TURĖJO DIDELIUS NUOSTOLIUS IR NETEKO DAUG GROBIO. SUV. VALSTIJOS IR JAPONIJA NUTARĖ SIŪSTI ARMIJAS SIBIRAN. VOKIEČIŲ KOMANDANTAS UKRAINE UŽMUŠTAS. SAJUNGIEČIŲ AMBASADORIUS ATVYKO Į MURMANSKĄ. RUMUNIJOJ NERAMU.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass., on August 8, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Karės Žinios

True translation filed with the post master at Worcester, Mass., on August 8, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Trečia savaitė sąjungiečių kontra-ofensyvo ant vakarų fronto leido jiems atsiekti savo tikslą — panaikinti gilų įlinkimą fronto tarp Soissons ir Rheims, padaryti maž-daug tiesių frontą nuo Fontenoy, į vakarus Soissons iki Rheims. 31 d. rugpiučio, atsibuvo ypač artilerijos šaudymas, apart to, beveik nebuvo veikimo. Sąjungiečių aviatoriai pranešė, kad vokiečiai degė kaimus ir naikino sandėlius užpakalyje savo linijų, kas buvo manyta, reišė, kad jie rengiasi toliau trauktis.

1 d. rugpiučio, didelis kovojimas vėl prasidėjo. Sąjungiečiai abėnai imant nužengė daugiau nei 2 myl. pirmyn ant 10 myl. fronto, paimdami keletą kaimų. Nuo 15 d. liepos iki 1 dienos rugp. — tai yra per dvi savaites, sąjungiečiai paėmė daugiau nei 34,000 vokiečių nelaisvėn. Vokiečiai iš savo pusės per tą laiką savinasi 24,000 nelaisvių.

2 d. rugpiučio buvo ypač svarbi, nes tą dieną francūzų pulkai įėjo į garsų ir didžiųjų svarbų miestą Soissons. Abėnai tą dieną sąjungiečiai nužengė apie 3 myl., o vokiečiai traukėsi ant viso 36 myl. fronto.

3 d. rugpiučio, sąjungiečiai tolyn žengė, taip smarkiai, kad kai-kuriose vietose nužengė net 6 mylias. Vokiečiai taip greitai traukėsi, kad rodos bėgo; jų pasitraukimas laike didelio sąjungiečių bombardavimo, jiems labai brangiai atsiėjo. Šiandieną sąjungiečiai užėmė daugiau negu 30 kaimų.

4 d. rugpiučio, anglių francūzų ir amerikonių pulkai visiškai ištaisė savo frontą — paskutinis įlinkimas dingo, jie laikė visą pietų krantą Vesle upės. Amerikonai, po desperatiško kovojimo, užėmė didelę vokiečių reikme-

nų stovyklą, Fismes, priverdami garsią prūsų gvardiją bėgti per Vesle upę. Bėganti vokiečiai padegė savo milžiniškus sandėlius, bet nežiurint to, labai didelis grobis pateko sąjungiečiams. Vien amerikonių lyg šiol paėmė 8,400 nelaisvių ir 133 kanuolių. Viena francūzų armija paėmė 1,000 kanuolių.

5 d. rugpiučio sąjungiečiai daugelyje vietų jau buvo pasiekę šiaurinį Vesle upės krantą, ir ten kovoja. Liandrijoje, anglai irgi priartė vokiečius trauktis ties La Basse kanalą.

Ir taip sąjungiečiai tolyn pasekmingai kovoja. Tuo tarpu eina gandai buk vokiečiai rengia didelį naują ofensyvą ant kito mėnesio.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass., on August 8, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Dalykų stovis Rusijoje

Gen. Aleksiev kontroliuoja didelę dalį Sibiro.

Amsterdam, liepos 30 d. — Telegramas iš Maskvos sako, kad visas rajonas nuo Tomsko, Vakarų Sibire, iki Udinsko, tame ir Krasnojarsk, Jeneseisk gubernijos sostinė ir Irkutskas, kontroliuoja gen. Aleksievo, buvusio viršiausio rusų armijų komandanto.

Gen. Horvath, bolševikų priešų vadas, randasi į rytus Irkutsko ir kontroliuoja rajoną nuo Trans Baikaliijos iki Vladivostoko. Gen. Horvath ir gen. Aleksiev, veikia išvien militariškuose dalykuose.

Sąjungiečių ambasados turėjo apieisti Archangelską Kandalaską (Laplاندijoje), liepos 30. Sąjungiečių ambasadam, kurie neseniai iškeliavo iš Vologdos į Archangelską, nebuvo daleista pasilikti Archangelske ir jie pribuvo į Kandalaską.

Ambasados apieido Vologdą liepos 25, sekant pranešimą p. Tėičerino, bolševi-

kų užsienio ministerio, kuris sakė, kad jiems gresė didelis pavojus ir kad ant rytojaus buvo grąsinta bombarduoti Vologdą. Jis ragino ambasadas atvykti Maskvon, bet ambasadoriai nutarė keliauti į Archangelską, kur jie tikėjosi susinesti su savo valdžiom.

Archangelske, Sovietas, veikdamas pagal paliepinimą iš Maskvos, atsisakė leisti svetimų šalių atstovams pasilikti ir davė jiems du mažus rusų laivus, ant kurių 28 d. liepos jie iškeliavo skersai Baltijos jures.

Tą naktį kada jie iškeliavo iš Archangelsko, buvo pranešta, kad Maskvos valdžia buvo paliepus neleisti ambasadoriams išplaukti.

Sakoma, kad kol ambasadoriai buvo Vologdoje, sekant Mirbacho užmušimą, jiems nebuvo leista susinesti su savo valdžiom; bolševikai butinai norėjo, kad ambasadoriai apsigyventų Maskvoje.

Vokiečių vadas Ukrainoje nužudytas.

Amsterdam, liepos 31 — Maršalas von Eichorn, vokiečių komandantas Ukrainoje, ir jo adjutant, tapo užmušti su bomba, Kijeve, 30 d. liepos, sako oficialis pranešimas gautas čionai iš Ukrainos sostinės. Maršalo adjutantus buvo Kapitonas von Dressler.

Bomba buvo mesta iš vežimo, kuris privažavo artimų karietas, kaip jie artinos prie maršalo buto. Užmušėjas ir jo vėžėjas tapo suareštuoti.

Von Eichorn ir Von Dressler numirė vakar, anot telegramo iš Kijevo.

Tas telegramas toliau sako, jog buvo darodoma, kad Maskvos social-revoliucionionieriai sumanė tą žudymą.

Užmušėjas buvo vaikas 23 metų. Laike ištyrinėjimo sekant užmušimą jis sakė, kad jis atvyko iš Ryazano provincijos, šale Maskvos, su paliepinimu nuo komunistų komiteto, užmušti maršalą.

Gen. von Eichorn komandavo vokiečių armiją, kuri užėmė Kauno tvirtovę, rugpiučio mėn., 1915 m. Jis tolyn vadovavo Lietuvoje ir pietų Lenkijoje iki Rusija sugriuvo.

Bal. mėn., 1918 m., jis buvo pasiųstas į Ukrainą. Jis padėjo visą republiką po vokiečių karės valdžia ir suareštavo tuos ministerijos narius, kurie, anot jo, suokalbius darė prieš centralines valstybes.

Jis nuvertė Ukrainos valdžią gegužio mėn. ir atidavė vyriausią vietą gen. Skoropadskui, kuris nuo tada veikė maž-daug po jo paliepinimu.

Kuomet buvo atrasta, kad Ukrainos valstiečiai buvo paslėpę savo javų sandėlius, von Eichorn griebėsi aštrių priemonių, konfiskuodamas visus maisto sandėlius. Valstiečiai susiorganizavo, kad priešintis verstiniui atėmimui jų sąvasties.

Vėlai gegužio mėnesyje, jis prašė Berlyno, kad pasiųstų kareivių prieš sukilėlius. Jam buvo suteikta didelis skaičius kareivių. Tada įvyko generalis Ukrainos gelžkelninkų streikas, ir jis prašė, kad jam būtų pasiųsta inžinierių, pečkurių ir darbininkų dėl gelžkelių.

(Jo užmušimas, sekant Petrogradas ir Maskva neturi duonos. Maskva, rugp. 1 d. — Žmonių delegatai užsiimanti vidaus dalykais atsisaukė provincijų ir rajonų komite-

von Mirbacho nužudymą, ypač prasergėjimas vokiečių praspaudėjimas. Taip kaip budavo revolucionieriai žudė niekšus rusų gubernatorių ir tt., rodos šiandien subruzdavo žudyti naujus laisvės varžytojus.)

Vokiečiai reikalauja nubaudimo žudiko.

Londonas, liepos 31 d. — Pranešimas iš Amsterdamo sako, kad nužudymas maršalo von Eichorn sukėlė didelį sujudimą vokiečių vyriausybės tarpe ir manoma, kad vokiečių valdžia reikalauja greito ir pavyzdingo nubaudimo užmušiko, po grąsinimu, kad užims daugiau teritorijos Ukrainoje.

Sovietai apskelbė karę buržujams.

Maskva, liepos 31 d. — Laike sovietų ir darbo organizacijų susirinkimo, priimta rezolucijos numalšinti čekų-slavokus, gauti javų, ir vartoti terorizmą prieš buržujus, nuo kurių grėsią pavojus, nes jie visur stoja į social-revoliucionierių eiles; visos proletaro jėgos turi būti vartojamos kovoje su "kontra-revoliucionieriška buržuazija."

Čekai užėmė Ekaterinburgą.

Amsterdam, rugp. 1 — Anot Maskvos laikraščio Izvestia, čekų-slavokai užėmė Ekaterinburgą, Permo provincijoje, netoli Sibiro rubežiaus.

Petrogradas ir Maskva neturi duonos.

Maskva, rugp. 1 d. — Žmonių delegatai užsiimanti vidaus dalykais atsisaukė provincijų ir rajonų komite-

tus, sakydami, kad Maskva ir Petrogradas neturėjo duonos per 4 dienas. Prasomatų komitetų nuosirdžiai, kad išgelbėtų sostinę nuo bado.

Rusija atsisako nuo Baltijos provincijų.

Amsterdamas, rugp. 1 — Rusų valdžia sutiko leisti Livonijai ir Estonijai atsiekti nuo Rusijos, sekant derybų tarp Vokietijos ir Sovietų valdžios, sako pranešimas iš Berlyno. Tad bus permaina organizavime teritorijų, kurias vokiečiai yra užėmę.

Kurliandija bus taipgi atskirta nuo teritorijos, kurią administruoja vokiečių rytų komandantas, ir bus prijungta prie Livonijos ir Estonijos.

S. V. ambasadorius Murmanske.

Washington, rugp. 1 d. — Suv. Valstijų ambasadorius į Rusiją dabar randasi Murmanske, kartu su anglių, francūzų ir italų diplomatais, anot kablegramo gauto nuo S. V. ambasadoriaus, p. Francis.

Murmansko rajonas, tuo tarpu, yra sąjungiečių kontroliuje. Tuom laiku nežinia del kokios priežasties ambasadoriai pribuvo Murmanskan ir ar jie ketina ten palikti ar ne.

Vokiečiai gal atakuos Murmano gelžkelį.

Londonas, rugp. 1 d. — Yra darodoma, kad vokiečiai gal atakuoti Murmano gelžkelį. Vokiečiai prikabino bolševikus atiduoti visą Murmano pajurę finams, kurie gal pagelbės vokiečiams prieš sąjungiečius.

Priešinimasis vokiečiams d'Idinai Ukrainoje.

Stockholm, rugp. 2 d. — Anot tulo keleivio pasakojimo, dalykų stovis Ukrainoje yra labai keblus. Anot vokiečių gyvenimas ten tikrai pekliskas. Kovoje nuolat tebeeina, daugel žmonių buna užmušta. Mšiai kartais tesiasi kelias dienas.

Vienoj vietoj, valstiečiai turi kariumenę 25,000. Š žmonės baisiai neapkenčia vokiečių ir tik laukia progos kovoti. Valstiečiai degina savo javus ir užmuša gvuilius, velyk neguleisti jien papulti į vokiečių rankas. Jie taip pat elgiasi su kito savo sąvastimi. Austrių vokiečių pulkai Ukrainoje s koma labai nesutinka ir austrai davė valstiečiams ginklų, net ir artilerijos.

Išdinamitavo Aland salų fortus.

Washington, rugp. 2 d. — Anot pranešimų gautų šiandien iš oficialių šaltinių, gventojai Aland salų, Baltijos jūroje, įvykė, kad vokiečiai viršininkauja Finlandijoje, išdinamitavo fortus Aland salų, kad jie negręstų pavojų Švedijai, per vokiečių kontrolę.

Mat nors Aland salų žmonės yra Finlandijos pavaldiniai, jie prijaucia švedijai.

Finų valdžia, ant vokiečių paliepinimo, liepė nuginkluoti visus fortus ant finų pajurės išskyrus Viborgo ir Helsingforsos.

Sukilimas Turkestane.

Basel (Šveicarijoje) rugp. 2 — Sukilimas prieš bolševikų valdžią ištiko Turkestane anot žinių gautų čionai iš Ukrainos.

Bolševikai laimi Vladivostoko rinkimuose.

Washington, rugp. 2 d. — Gauta žinios, kad bolševikai laimėjo rinkimuose Vladivostoke 27 d. liepos. Sąjungiečių pulkai valdo miestą, ir žmonės tad neturi nieko bijoti nuo bolševikų, todėl jie matomai balsavo kaip tikrai norėjo, liuosai, ir vienok išreiškė sovietams prielankumą.

700 vokiečių žuvo Kijeve.

Londonas, rugp. 8 d. — Gauta žinios, kad social-revoliucionieriai yra nutarę terorizuoti vokiečius Rusijoje. Jie įvykdino eksploziją Kijeve, kurioj 700 vokiečių žuvo. Roma. Gauta žinios, kad karės stovis tapo apskelbtas Ukrainoje, po Eichorno užmušimo, iš priežasties riaušių, kurios tnomet kilo. 500 ypatų tapo suareštuoti už Eichorno užmušimą, tame skaičiuje ir Milukov.

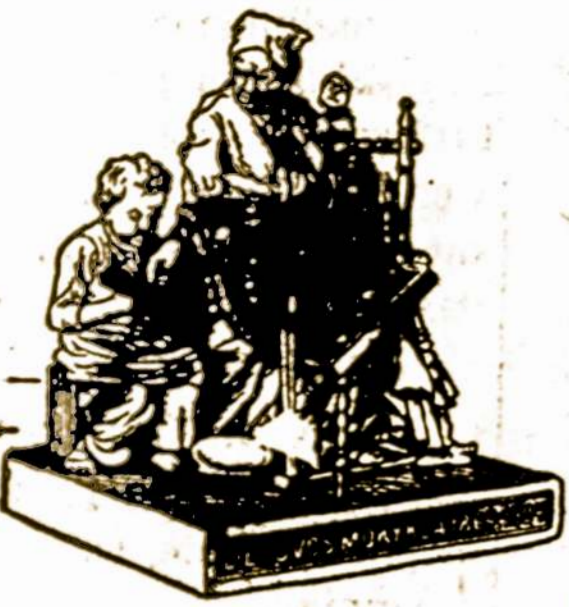
Amerikos štabas, kuris gera į veikia Francijoje.

Apie Gyvus Daiktus

Mama, meldžiu toliau papasakoti apie gyvūnus...

Gerai vaikelį, klausyk, aš pasakysiu kiek aš žinau...

Istorija nugarkaulių kaip jau kalbėjome, yra svarbi žinoti...

Mokinti žmonės, kurie savo gyvenimo dienas tam pasvenčia, atranda, jog tukstančiai gyvūnų dabar ant žemės turi nugarkaulius...

Tos penkios klesos gyvūnų labai skiriasi viena nuo kitos, kaip tai žuvis labai daug skiriasi nuo karvės, žvirblis nuo varlės...

Bet mumį rupi žinoti, kurie gyvūnai pirmiausia už kitus įgavo nugarkaulį. Mes žinome, kad gyvybė vandenyje prasidėjo...

Negana, kad gyvastis išlipo laukan iš jurių, bet progresavo pakol nepasikėlė ant sparnų lekioti po orą. Pažiūrėjus į gyvatę ir į viverselį išrodo labai didelis skirtumas...

Norėdami daugiau žinoti apie pirmus du šlunkus gyvūno, atrandame, kad jie ankstesniuose laikuose tarnauja gyvenimui eitime, vėlesniuose, labiau išsitobulinusiam stovyje, tarnauja kitokiam reikalui. Liutas vartoja savo pirmas kojas draskyme savo aukos, bet jis neturi to judėjimo, kad su koja galėtų paduoti į snukį...

Atradę arba gavę supratimą, kad paukščiai yra giminė paeinanti nuo rėptilių, nuo rėpliojančių gyvūnų, mes norime dažinti iš kur paeina žindantieji gyvūnai, kurie augščiau stovi už le-

kiojančius gyvūnus. Kad gaut apie tai supratimą, mes turime išieškoti laiko, kuriame šitoji giminė atsirado, vėl mes turime kreiptis į senoves, kaip gyvieji daiktai išėina iš vandens ant sauzemio. Iš vieny amphibiškių gyvūnų išsivystė rėplianai ir paukščiai, iš kitų turėjo išsivystyti žindantieji gyvūnai, prie kurių ir mūsų žmonija priklauso.

Pirma žingsniai gyvenimo žindančių gyvūnų ant žemės turėjo būti labai sunkūs ištos priežasties, kad milžiniškų rėpliojančių gyvūnų žemė buvo labai užgyventa ir jie žudė veislę žindančių gyvūnų. Bet per didesni su pratimą, žindančios veislės mokėjo labiau užkavoti savo vaikus ir mokėjo pasirinkti sau vietas gyvenimui, kur rėplianai nemėgo gyventi.

Per tuos ilgus amžius nugarkaulis ant žemės vis tobulinosi. Paprasčiausias nugarkaulis galima atrasti pas silkę. Jis tinkamas tik tai tokiame gyvenimui, kuris nuo pradžios savo gyvenimo iki pabaigai turi vienokius pasijudėjimus ir tarnauja jo pasikrutinimam ir augimui. Toliau žiurdami, mes atrandame, kad varlės nugarkaulis yra drutesnis ir skiriasi nuo silkės savo ypatingumu, taip, kad visą gyvenimą gali jį tyrinėti. Nugarkaulis yra ne vienas kaulas, bet daugelis kaulų, vienas ant kitų sudėtų, kurie padaro kolumną. Gyvūnai turinti šlunkus, turi juose kaulus, kurių galai pridurtinti kaulais, sausgyslėm prie nugarkaulio ir stovi tose vietose, kur žuvis akstinai, kad stovi. Visi su nugarkauliu gyvūnai augštesni už žuvis, savo pradžioje turi keturis šlunkus, kuriuos pameta vėliau, kaip kad gyvatės, arba įgauna šlunkus paaugę, kaip kad varlės. Nė vienas gyvūnas turintis nugarkaulį neturi daugiau šlunkų kaip keturis. Gyvatė pameta savo kojas, didžiuvė paverčia savo kojas į prietaisus kėravimo, o paskutinis josios kojos įaugę į kuną kaip nereikalingos.

Paukščiai išmoko pirmutines kojas paversti į sparnus. Viščiukas kada labai jaunas vietoje sparnų turi šlunkus panašius į kojas su penkais pirštais, kaip kad tie gyvūnai kad turėjo, iš kurių vištukai nuo senovės paeina, bet laikui bėgant, išaugant vištukai, pranyksta du nagai arba pirštai, o ant kitų auga plunksnos ir išėina vietoje kojų sparnai.

Norėdami daugiau žinoti apie pirmus du šlunkus gyvūno, atrandame, kad jie ankstesniuose laikuose tarnauja gyvenimui eitime, vėlesniuose, labiau išsitobulinusiam stovyje, tarnauja kitokiam reikalui. Liutas vartoja savo pirmas kojas draskyme savo aukos, bet jis neturi to judėjimo, kad su koja galėtų paduoti į snukį. Jo snukis turi nusilenkti, paimti sau maistą. Kitai yra su augščiau stoviančią beždžionę, kuri savo pirmas kojas vartoja daiktų paėmimui ir atnešimui sau į snukį. Pirmieji šlunkai gyvūnam yra neapsakomai gyvenime reikalingi, ne-

tik kad savo kuną pasikrutinimui, bet patarnavimui smegenų. Ką smegenis užmano, tas turi būti kuoms nors padaroma, o pirmieji šlunkai kaip tik tam ir tarnauja.

Kad žmogus neturėtų rankų, jis negalėtų ant šios pasaulės išlikti, būtų auka žemesnių už savę žvėrių. Bet turėdami nugarkaulius, smegenis, kojas ir rankas, nuolat lavinamas, nuolat besitobulinantis žmogus apgyveno visą pasaulę ir kito jokio priešau neturi kaip tik žmogus žmogui patį sau priešai.

Toliaus mes kalbėsime apie mažus vabalėlius, kaip kad jie turi didelį susirišimą su mus gyvenimu ir kokios permainos yra pas juos. Nemuno Sunus.

AMERIKOS ŽODIS DELEGACIJAI

Pirmu negu Amerikos Lietuvos Tarybos delegacija Europon pasileido, atsilankė pas augštusius valdininkus Washingtono. Valdžia apie pačią delegaciją, jos sąstatą nežinoti negalėjo. Tad atstovybei iš kun. J. Dobožio, p. p. B. Mastausko ir K. Pakšto beliko asmeniai užsikomenduoti, jau žinomą kelionės tikslą pakartoti, išdėstyti, jog delegacijos svarbiausia užduotimi bus daryti visur ir viską, kad Lietuvos Valstybės atstatytų demokratinius pamatus, kad visa išgale reaguoti į Vokietijos valdžios pinckles, jaunai Lietuvos valstybei statomas, tuo būdu lietuvių pastangas su alijantų besistengimais sujungiant. Delegacijai teko atkartoti jau ne sykį lietuvių užreikštą norą, kad talkininkaujanti valstybė su Amerika priešakyje pripažintų lietuvių tautos troškimą sudaryti nepriklausomą Lietuvos valstybę, kad būtų duota galimybės lietuvių tautos pastangas kovoje su Vokietijos imperijalizmu koordinuoti su alijantų veikimu.

Ilgėsiuose ir trumpėsiuose pasikalbėjimuose intekmingieji oficialai sutraukė štai ką delegacijai komunikavo.

Jie vienu balsu užreikšė, kad jie yra patenkinti dabartiniu pas lietuvių kryptinui, Amerikos Lietuvos Tarybos nustatytų ir vedamu. Jie tvirtai išitkinę, kad Amerika dėš pastangų išsiru-pinti lietuviams vietas Tai-kos Kongrese, jei lietuviai ir toliau išlaikys dabartinę po-ziciją - Amerikos Lietuvių Tarybos nustatytą. Jie yra patyrę, kad pačioj Lietuvoj esama alijantų orientacijos, didikus-bajorus išskyrus.

Jie išitkinę yra, kad Lietuva nėra jungtina prie Lenkijos, kurios Lietuvai taip kratosi. Kai kurie oficialų, su lietuvių tautos reikalais arčiau susipažinę, užreikšė save esant dideliais lietuvių tautinio judėjimo šalininkais.

Visi kalbami oficialiai Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijoj Šveicarijoj didę-klę svarbą mato. Jie manę, kad delegacijos intaka į lietuvių tautos reikalus Euro-poje, prasidės daug tikresnis

ir ryškesnis krypsnys Lietuvos liuosybei iškovoti. Jie paaiškino, kad reikš daug išvermės parodyti, vargo panešti, nes kovoje su militarizmo ir pasaulio laisvės priešiu prisieis visokių pinklių patikti ir gal but karčių valandų patirti. Vienok nėra jokios abejonės apie galutiną Vokietijos imperializmo ir militarės jėgos sutriuškinimą. Tas ankščiau ar vėliaus įvyks. Galop nurodė svarbą ištikimū draugų turėti ir tiems draugams ištikimū buti dabartinėj kovojoj ir galutinio krizio valandų.

Toks tai buvo oficialų žodis atstovybei. Išreikštoji lietuviams simpatija yra geru paskatinimu delegacijai, lygiai kaip A. L. Tarybai, vartyti pradėtajį darbą, nepriklausomai Lietuvos demokratinei valstybei pamatus kurti. Liet. Inf. Biuras.

ANGLIJA RENGIASI PRIE PALIUSAVIMO KAREIVIŲ.

True translation filed with the post master at Worcester, Mass. on August 4, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

Nors karės pasibaigimas dar gal labai toli, betgi jau pradėta daryti planai del demobilizavimo (paleidimo) anglų kariumenės, kuomet tinkamas laikas ateis. Karės vyriausybė, veikdama išvien su darbo ministerija, pagerina sistemą del sugražinimo kareivių į civili gyvenimą kuogreičiausia galima; tuloj abazų netoli Londono, jau buvo repeticija budo, kuris bus vartojamas del paliuosavimo kareivių.

Norę darbas įtraukimo vyrų į kariumenę buvo labai iddelis," sako vienas iš oficialių, kurie rūpinasi šiuo darbu, "bet darbas juos paleisti bus dar daug didesnis. Bet šalis gali but persitikrinus, kad viskas kas tik galima bus nuveikta, kad kareiviai galėtų sugrįžti į savo namus ir surasti darba su mažiausia bėdos."

Sistema yra labai plati. Vyriausybė turi apsirokuoti netik su dalykų stoviu name, bet taipgi kaip tas planas susitaikys su Francijos, Italijos ir užjurių kolonijų plenais ir su pernešimo (transportacijos) budu iš Saloniki, Mesopotamijos, Palestinos ir kitų dalių pasaulio. Kaip ilgai ims paliuosuoti milijonus kareivių yra klausimas, kurį negali atsakyti nė tie, kurie dabar užsiima šiais plenais.

Anglijoj, Škotijoj ir Valiojoj bu išteigta aštuoniolika paliuosavimo abazų. Kožnas žingsnis to jau tapo smulkmeniškai išdirbtas. Pirmu negu vyrai Franc. bus paleisti namon, jie bus surinkti į burius pagal rajonus iš kur jie paėjo, taip, kad visi galės buti tiesiog pasiūsti į paleidimo abazą, kuris bus arčiausia vietas iš kur jie sto į kariumenę. Kožnas kareivis neis su savim savo čielą įrengimą, ginklus, drapanas ir taip toliau. Nuo jo tik bus pirmiau atimta amunicija.

Kuomet pasieks paleidimo abazus, kareiviai atiduos

savo įrengimą. Viską turės atiduoti išskyrus uniformą, kurią kareivis dėvi ir svarką, bet ir švarkas turės buti sugražintas po mėnesio laiko. Jam bus palikta vien uniforma.

Kareivis turės pereiti per keletą būdinkų pirmu negu bus paleistas. Viename, jam bus duota apsaugojimo kortelė, kurioj bus viskas aprašyta, kaslink jo regimen to, kaip ilgai jis tarnavo ir kur jis keliauna. Kitame būdinke jam bus suteikta dalis mokesties, kę jam dar priklausau ir tris "money orderiai" del likusios mokes ties. Jei kareivis to norės, jam bus suteikta apdraudos kortelė kaipo bedarbiui, kuri bus gera per metus laiko. Su ta kortele, jei jis neturės darbo, jis galės gauti tulą sumą pinigų.

Galutinai kareiviai bus surinkti įvairiose stotyse, sulyg vietas kur jie keliauja. Gelžkelių tikietai bus jiems suteikti. Tada jie lips į traukinius ir keliaus namon. Tai tokiu budu Anglija paluosuos savo kareivius. Kitos šalys gali but elgsis maždaug tokiu pat budu.

BRANGUS VIENGENTI!

Dapar Laikas Dirbti Naudai Tėvynės!

Darbas pradėtas. Dirbame, kas protu-mintimis, kas kapitalu. Kapitalu Tamsta gali ir privalai veikti, veikdamas kapitalu padarysi nauda ne tik sau, bet ir savo Tėvynei-Lietuvai.

SAVO KAPITALO NELAIKYK SVETIMPAUČIŲ BANGOSE! Stengkis, kad tavo triušas neneštų nepageldaujantį vaisių Lietuvos Tautai. Nedaleisk, kad tavo kapitalas išnaudotų ne tik tavę patį, bet ir tavo Tėvyne-Lietuva naudai svetimtaučių. Mesk svetimą jungą, buk tikru lietuvij.

BUKTIKRU SUNUMI LIETUVOSI! SAVO TRIUŠA SUNAUDOK PATSI! BUK DALININ KUBENDRO LIETUVIŲ BANGKO! PIRK ŠERĄ DABAR! BUK SAVININKU SAVO TRIUŠO! SAVO KAPITALĄ TAUP YK SAVOJE ĮSTAIGOJE, kiekvieną centą apversį savo naudai ir naudai savo Tėvynės-Lietuvos.

ŠERAS \$50. Už padėtus 4% Prezidentas JUOZAS KOWALLAUSKAS. Už padėtus 4%

CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS

32-34 CROSS STR., BOSTON, MASS.

5,000 Kenciančių Gams Dykai Išmėginimui Plapao.

Advertisement for DYKAI PATRUKUSIEMS featuring a diagram of a human torso with labels A through Z, and text describing a health or scientific product.

Advertisement for DR. RICHTER'S PAIN EXPELLER, including text about the medicine's effectiveness and contact information for the manufacturer.

Advertisement for DR. RICHTER'S PAIN EXPELLER, featuring a detailed illustration of a person in distress and the product packaging.

VIETOS ŽINIOS

Sako Matjošaitis Meksike.

Worcesterio rekrutavimo "board'o" viršininkai sako, kad gavo informaciją buk B. Matjošaitis, garsiausias Worcesterio "sliakeris," kuris pabėgo iš camp Devens, randasi Meksike, kartu su daugeliu kitų amerikonių "sliakerių." Bus bandyta juos pagriebti iš ten, jeigu tik galima.

Sestas Worcesterio visuomeniškas koncertas atsiuvo nedėdienyje po pietų University Parke. Apie 4,000 žmonių dalyvavo.

Ponia Lena Ferra, 50 m. amžiaus, gyvenanti ant 88 Orient gatvės, suvalgė nuodų dešimties ir už kelių dienų numirė. Kuomet jos buvo paklausta kodėl ji valgė tuos nuodus, ji sakė, kad jai patiko jų skonis.

"Amerikos Lietuvio" piknikas pasekmingai atsiuvo 4 rugpiučio diena nuo pat ryto buvo apsiniaukus, šėrodė ant lietaus, todėl daugumą sulaukė namie, bet nežinant to, žmonių atsilankė keli šimtai ir labai smagiai laiką praleido. Apart vietinių žmonių, buvo daugelis iš aplinkinių miestų, iš Gardner, Fitchburg, Athol, Lowell, So. Boston, Cambridge, Brighton, Hudson, Rockville, Conn. ir kitų. Apart gražių žaidimų, kuriuos vedė p-lė Šiumaniūtė ir p-lė Rūkštaitė, buvo praleisti ir kalbės p. Strimaitis, "Sandaros" redaktorius, apie sunkų užlaikymą laikraščių. Toliau kalbėjo p. Blažys, apie "Amerikos Lietuvių" ir jo bepartysviškumą. Toliau buvo trauktos dovanos. Automobilius teko M. Kazlauckui, 24 Esther str., Worcester, Mass., No. A 547. Grafonas teko ponai Onai Sargiunienei, 35 Lafayette st., Worcester, Mass., No. A 532. Antras grafonas, S. Jankaukui, 8 Vine st., Exeter, N. H., No. B. 338. Piknikas labai gražiai užsibaigė. Jaunieji žaidė iki sutemai. "Amerikos Lietuvio" administracija labai širdingai dėkuoja visiems svečiams, ypatingai pirkusiems tikietus, kalbėtojams ir padėjėjams ant pikniko. p. Sadauckas, iš Lowell, buvo pikniko kasierius. J. Šimkus ir P. Stirka surengė vietą pikniko, ponai Šimkienė ir p-lė Katrina Liekavičiukė dirbo kaip pardavėjos. Visiems širdingai dėkavojame už suteiktą užuojautą "Amerikos Lietuviu" ir linkime linksmam sulaukti kitų metų, kada vėl susirinksim linksmintis po medžiu.

Trukis užmušė moterį 3 d. rugpiučio, John S. Jackson, nuo 40 Lily gatvės, dirbo viršlaiki. Jo moteris ir 6 metų mergaitė atėjo jį pasitikti prie dirbtuvės ir tada visi trys ėjo namon, gelžkeliu link Lincoln Square. Vyras ir mergaitė ėjo vienu šonu rėlių, o moteris kitu. Kuomet prisiarti no Garden gatvės perėjimo, moteris pamatė trukį artinantis ir bandė pereiti per rėles pas savo vyrą ir mergaitę. Nelaiminga moteris netikėtai perpuolė ant rėlių ir pirm negu galėjo pasikelti, trukis ją parmušė, tada vėl pagriebė ir nuvilko apie 15 pėdų pirm negu sustojo. Moteris buvo jau negyva, kuomet pagelba pribuvo, kaukolė buvo sutruškinta. Jos vyras ir dukterė buvo kuone iš proto išėję iš gailėsies ir ilgai negalėjo nė pasakoti policijai kaip nelaimė atsitiko.

Pajieškau savo draugo Juozo Ališauko iš Suvalkų gub. ir pavieto, Puncko parapijos, Cėgelnės kaimo, jis pats arba kas apie jį žino malonėkit pranešti.

Jurgis Slivinskas, 444 Grafton st. Worcester, Mass

PAGELBSTI SERGANTIEM Gydau moterų užsisėnėjusias ligas, kaip tai vidurių, baltųjų, mėnesinių, priepuolio, sukatur ir paturkimų.

A. Kupstienė, 366 Millbury st., Worcester, Mass.

APSISAUGOK NUO VASARINIŲ SUIRIMŲ.

Per karštas vasaros dienas, yra labai sunku užsilaikyti sveikū. Bet jei jus laikysit vidurius liuosus su pagelba Triner's American Elixir, tai jus busit sveiki ir linksmi karščiausioji lienoj. Triner's American Elixir ir išvalo vidurius be skausmo, ir taipgi turi gerą skonį. Jus ne kentėsit nuo galvos skausmo, nerviškumo, ir tt. ir linksmi praleisit vasaros laiką. \$1.10 visose aptiekose. — Triner's Liniment yra labai vartojamas, kadangi greitai sulaiko ir panaikina skausmą. Yra geriausia gyduolė dėl reumatizmo, neuralgijos, nikstelėjimo ir tt. Prekė 35 ir 65c. aptiekose, per pačtą 45 ir 75c.—Joseph Triner company, 1333-1343 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAM AGENTŲ.

Reikalingi agentai platinimui "Amerikos Lietuvio." Labai geras užsiėmimas ir naudingas darbas mūsų tautai. Dabar kada žmonės gerai pelno, labai naudinga juos traukti prie skaitymo. Kas užrašys vieną, du, tris skaitytojus, tam duosime dovanas knygomis. Jeigu kas galės užrašyti daugiau, gaus nuosimtį. Gal galėtumet pagelbėti atrasti vietas, kur "A. L." galėtų parduoti. Jauniem vyrām išėjus į kariumenę, daugelis liovėsi laikraščius ėmę, mat nekurie mūsų broliai mano, kad kariumenėje, tai skaityti nereikia. Sumanesni visur ima laikraštį su savim į kempas ir Franciją. Meldžiame "A. L." skaitytojų, kad pagelbėtų "A. L." platinti.

Su guodone,

"Am. Lietuvis," 15 Millbury street, Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio" Administracija.

Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neužaima barnėmis nė polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokyančių straipsnių. "DIRVA" verta skaityt kiekvienam Lietuviu ir Lietuvai. TIK \$1.50c. METAMS. Ant paštuos vienas No. Dykal. "DIRVA" 2004 ST. BLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO

Esu našlė su trejatu vaikų; vaikus atiduodu kasdien į priežiūrą, o pati einu dirbtį. Todėl pajieškau tokių žmonių, kurių moteris buna namie pas save ant stancijos, kad galėtų kartu ir labią prižiūrėti. Butų labai geistina tik dorus žmonės gauti.

Malonėkit kreiptis pas mane vakare. Marcelė Pinkuvienė, 14 Whitney st., Worcester, Mass.

Parsiduoda Farma

54 akrų žemės, 15 dirbamos, didelis miškas, gražus sodas, daugybė uogu, arti Gardner, geri budinkai. Vieta verta \$2,800. Parsiduoda už \$1,900, \$1,000, įmokėti.

2 trijų šeimynų namai ir šoras, geros rėnos, gražioje vietoje. Prekė \$12,400.

2-jų šeimynų naujas namas su naujos mados įtaisymais. Prekė \$4,700, \$600 įmokėti.

JONAS BUOKAS, 12 1/2 Millbury st., Worcester, Mass.

PARSIDUODA pora arklų, abu jauni arkliai, vienas hakas — karieta porai arklų, vienas geras trokas su arkliais ir vienas biznis vagan — vienu arklui vežimas ir vienas vežimelis pervažiuoti vienu arklui. Pakinky mai ir viskas kotik reikia prie poros arklų. Norinti, malonėkite kreiptis pas.

ADOMAS MATUKAITIS, 31 Lafayette st., Worcester, Mass.

PARSIDUODA geri furniciai keturi rumai ir kuknė, viskas gražiai įrengta, norinti furničių nika Gasparavičienė. galite pamatyti dienos laike.

Monika Gasparavičienė, 14 Whitney st., Worcester, Mass.

GERIAUSIA CEVERYKŲ KRAUTUVĖ Jeigu nori nerū drūtų ir smagių Ceverykų atelkite pirkti pas Amutį ir Ananką o visada busi užganėdintas savo pirkimu. Amutis ir S. Ananka 27 Millbury St., Worcester, Mass

LIETUVIAI GRABORIAI Šiuoml pranešame Worcesterio Lietuvos, jegei mes užsimame graborystę reikalais. Atleikame kuopliuosa ir geriausia laidotuvių reikalus. Taipgi pat ir krikštynų ir vestuvių reikalus. Visą atleikame kuopliuosa ir meldžiame su visais reikalais kreiptis pas mus šiuo adresu: 5 LODI STREET, Tel. Cedar, 1904, Worcester, Mass.

MERGINOM IR MOTERIM.

Pas mus galite gauti įvairių kvietkų padarytų gatavai, tiktai sudėti į kruvą ir turėti tokius gražius kvietkus kaip ir gyvus. Lapai taipgi pritaikinti prie vsokių kvietkų. Jeigu nori padabinti savo ruimą, kad gražiai atrodytų. Gaukite šių kvietkų.

M. Paltanavičia, 15 Millbury street, Worcester, Mass.

Ar jus kenčiat nuo galvos skausmo, uždegimo akių, skaudžio arba neaiškaus matymo ir tt.? Ar negalit gerai matyti krutamų paveikslų teatruose arba ar negalit lengvai skaityt smulkias raides?

Šitie yra tiktai keli ženklai akių nesveikumo ir butinai reikia atyda ant to atkreipti, nes iš mažų nesmagumų gali kilti didelės nelaimės.

Jeji jus turit priežastį manyt, kad jusų akis nesveikos, teiraukitės pas musų akių specialistą be atidėliojimo. Patarimas dykai. Denholm & McKay Co. Boston Store, Optical Dpt. Main street, Worcester, Mass.

GERIAUSIA CEVERYKŲ KRAUTUVĖ Jeigu nori nerū drūtų ir smagių Ceverykų atelkite pirkti pas Amutį ir Ananką o visada busi užganėdintas savo pirkimu. Amutis ir S. Ananka 27 Millbury St., Worcester, Mass

Tel. Cedar 2404 DR. F. B. PUSKUNIGIS, 27 Vernon Street, Worcester, Mass. Primapai ligoniai sekanciose valandose: Nuo 8 iki 11 prieš piet Nuo 1 iki 3 po piet Nuo 7 iki vakara.

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuivyje."

Puiki Vieta Praleisti Laiką Mačionio Pool-ruimyje, Keturi Puikūs Stalai gražiai lygiai sutaisyta. Kviečime Jaunimą gražiai praleisti laiką. JONAS MAČIONIS 13 Millbury St., Worcester, Mass

Automobiliu MOKYKLĄ

Kas iš mus nenorėtume uždirbti geros "pėdės," jeigu mes norime uždirbti, tai turime arba mokėti mechanizmo arba sunkiai dirbti, nes kitokio būdo nėra. Aš šiuom kartu pranešu del Worcesterio lietuvių kas norėtumet išmokti automobilių mechanizmą: sudėti ir važinėti, galite išmokti savo prigimtoj kalboj į dvi ir tris savaites specialiskai ir už mažą atlyginimą. Kas nori automobilių pirkti galite užėiti pasiklausti pas mus pirmiau negu nusipirksite.

ALIC BABROVICH, 103 Washington st., Worcester, Mass.

Viduriavimas

Nesmagi ir skausminga liga, reikalauja geros ir greit tos pagelbos, ar tai butų su vaikais ar su suaugšiais žmonemis. Skaityk ką p. Juzepina Gwarny mumis rašo sausio 18, 1918 m., tada gyvenusi 1109 Division st., Morris, Ill.: "Kaslink musų vaiko kaip pradėjome duoti Severos viduriavimo gyduoles, nuo pirmos dienos galėjom suprasti, kad jam geriau, į tris dienas jis atgavo normalų sveikatą." Severo's viduriavimo gyduolės yra geros nuo Morbiškos choleros, disinterijos ir krampų pilvo skausmo ir vasaros ligų, viduriavimo, karščiausio žarnų. Kaina 30c. aptiekose.

W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

Nuga-Tone

DIDIS SVEIKATOS TVEREJAS

Padara Galvą, Raudoną Kraują, Stiprus Nuolatintus Nervus ir Tvirtą Vyriškumą ir Moteriškumą.

Stebuklingi vaistai nuo abelnai nuvarginto ir nualsinto kuno ir proto, liudumo arba melancholijos, biazurū sapnų, stoko energijos, numazinto gyvūgumo, nerviškumo, blogo apetito, stoka raudono kraujo arba anemijos, tingos cirkulacijos kraujo, žudymo kuno, neigiamumo vidurių, išputimo po valgiu, skausmo pilve po valgiu, tulžinio, užkėtimio skives, smirdati kvapo, neprimimo skoni burnoje, apdanko liežuviu, sunkaus galvos skaudėjimo, neuralgijos. Nuga-Tone yra pasekmingi vaistai del gyveniančių šiltam ir dregnam klimatė, kuriam Malariaja viešpatauja.

Nuga-Tone suteikia Sveikatą, Stiprumą ir Spėkas. Padidina apetitą ir gruoimulavimo viduriu, padara viduriavimo liuosą ir regularišką, priduoja naujo veiklumo visiems saniamams kuno. Suteikia sveiką veikmę širdes, vara šiltą srovę tiršto raudono kraujo į visas dalis kuno, priduoja šviežą rauduonumą išlyblyksiam veidui ir žibumą akims.

Musu Absolutiška Gvarancija.

Mes tikrai gvarantojame, jog busitė pilnai užganėdinti vartojant Nuga-Tone, ar mes sugražisime jums pinigūs. Kožna bonkutė talpina devyniosdešimty (90) piliu, vienam mėnesiui gydymo, kaina kuriu yra vienas (\$1.00) doleris, arba šeši mėnesi gydymo, sešes bonkutes už penkius (\$5.00) dolerius. Jeigu vartojant Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienų nebusite pilnai užganėdinti pasėkmiu, sugražikite lyktus pilies ir bonkutė, o mes betarpiškai sugražisime jums pinigūs. Matote, jog negalite prapudyti ne viena centu, jeigu vaistai ne bus pasekmingi. Mes imamė visa riziką ant saves. Mes negaletume istengti davimu jums tokios gvarancijos jeigu nežinotume kad Nuga-Tone padarys viską, ką čionais tvirtiname.

Skaitykite ką tie žmones saka apie Nuga-Tone.

NATIONAL LABORATORY, Chicago, Ill. Elwood City, Pa. Gerbiameji: Gavim jumi laikla ir Nuga-Tone pilutes ir turu pasakyti, jog em visai užganėdintas jumi vaistais. Meldžiu prisusti dvi bonkutes Nuga-Tone pilutiū. Aš daviau kialeta pilutiū sava greitėli del pabandyma ir jam labai patika. Aš steliuju viena bonkutė jū jū. Prisiunčiu 62. Siunskite vaistus ką greičiaus.

Su pagarba: GASPAR BERSEK, Box 547.

NATIONAL LABORATORY, Chicago, Ill. Shenandoah, Pa. Godovini Tamistai: Aš esu labai užganėdintas nuo jūsu Nuga-Tone. Esu labai sveikas po jūju vartojimo. JOE DOMBROWSKI, 333 W. Coal St.

Stelkikite vaistus ant tuo kuponu.

NATIONAL LABORATORY, 123 W. Madison St., Chicago, Ill. Gerbiameji: Prisiunčiu \$..... ir meldžiu prisusti man..... bonkutė Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir No. ar R. F. D.....

Miestas..... Valstija..... L. 2

VADOVELIS

ESPERANTO KALBOS

JAU GATAVAS

Su šiuomi pranešame musų skaitytojams, kad šiomis dienomis jau užbaigėme knygą jau seniai pradėta ir seniai nekurių tautiečių laukiamą vadovelį ESPERANTO KALBOS. Lerno libro de Esperanto por Litovoj, kurią sutaisė gerbiamausų brolis KAZIMIERAS VIDIKAUCKAS iš Philadelphiajos. Knygelės didumas 794 colio ilgio, suvirš penki coliai pločio, 174 puslapiai. Talpina savyje paveikslą šios kalbos išradėjo ir paveikslą p. K. Vidikaucko, taipgi žalia žvaigždutę Esperantų ženklą, lengviausio budo pradžiamokslį, paaiškinimą-gramatiką, 38 lekcijas, keletą eilių ir diktoką žodyną. Savo rušyje knyga labai naudinga ir verta kiekvienam lietuviui ji turėti. Iš priežasties brangumo popieros labai mažai jos darėme, todėl, kurie norėtute šitą knygą sau turėti, pasiskubinkite ją tuojaus nusipirkti.

KAINA NEAPDARYTOS TIK \$1.00, APDARYTA GRAŽIAME AUDEKLO APDARE \$1.25. Rašykite tuojaus į išleisbuve:

AMERIKOS LIETUVI

15 Milldury Street Worcester, Mass.